

El Temps de les Arts

ARTS VISUALS ▾

ARTS ESCÈNIQUES ▾

MÚSICA ▾

ARQUITECTURA

L'artista Frederic Amat i el poeta Vicenç Altaió davant del llibre d'artista en gran format "Incendis", del 1999.

LLIBRES

Amb llibres de poetes i l'Amat. Una tarda amb Frederic Amat

Vicenç Altaió Morral 29 nov. 2020

Per primera vegada veiem reunits, al Centre d'Arts Contemporànies de Vic, els llibres de Frederic Amat, un llarg itinerari il·luminat que ens permet copsar bona part dels nuclis per on ha transitat la

investigació de la seva escriptura visual i l'afinitat electiva amb els "poetes" altres, coetanis seus i de diverses cultures del món.

El primer testimoni d'aquesta relació el trobem en el dibuix per a la coberta de la plaquette "Tots hi serem al Port amb la Desconeguda", un cap d'any del 1973, amb el qual J.V. Foix, investigador en poesia i amic de les arts, saludava els amics als seus vuitanta anys. Així el poeta de la primera avantguarda oferí, com havia fet amb Miró i Dalí, i més tard amb Tàpies i Ponç, l'espai renovador d'una cultura filològica i d'estètica avançada a un jove artista de vint anys. Després fou ell, l'Amat, qui convidà Joan Brossa, de la segona avantguarda, explorador de la poesia visual, la poesia escènica i les arts parateatrals, en el seu primer llibre, una capsa de màgia excepcional, "Llibre de la pluja": les serigrafies fan de teló per a les accions. De llavors ençà, els encontres i agermanaments singulars amb textos d'altres han pres forma de llibre en edicions que tracen la biografia intel·lectual de l'artista. De fet es tracta de traspassaments de llibres de la seva tria significant a un autor que destil·la el que li és donat fins a crear, de bell nou, una escriptura visual que és també poesia i germinació.

L'artista Frederic Amat amb el poeta i assagista Octavio Paz, 1978.

Encara que no hauríem de diferenciar del conjunt els llibres en gran format dels petits llibres, a l'exposició, que és com una cova, s'hi troba penjada l'obra visual que prové dels "Llibres d'artista majors", obra gràfica que extreta de les carpetes anava acompanyada d'un text literari paral·lel i de referència. Damunt de les taules i amb no menys significació hi trobem cobertes i pàgines obertes de "Llibres d'artista compendis de l'arxiu visual" que

recullen i memorialitzen experiències para-artístiques, protoliteràries, cinematogràfiques, teatrals i que fan una exploració gràfica equivalent a la seva recerca plàstica. Al darrer mur, dels “Llibres il·lustrats” que han provocat centenars de dibuixos evocatius d’antigues escriptures i civilitzacions, hi copsem un magnànim i extraordinari mosaic derivat de l’obra “Les mil i una nits”; i tanca l’exposició uns originals resultants de *L’Odissea*, d’Homer. Amat avança al món modern de l’edició com la literatura fa, de recules, fins als nostres clàssics.

Serigrafies de Frederic Amat del llibre fet amb textos de Juan Benet “Visitas de 1 a 12”.

L’artista Frederic Amat amb Juan Benet, el 1998, coautors del llibre *Visitas de 1 a 12*.

Amat, amb la mateixa llibertat del seu art, que va del dibuix i el collage al cel·luloide pintat o a la ceràmica colpejada, i del dibuix en paper a dibuixar en l’espai teatral, se serveix de totes les tècniques de reproducció: de les clàssiques calcografies en aiguafort i xilografia a les tintes planes en serigrafia, l’òfset industrial, la fotocòpia o la impressió digital. Els llibres de Frederic Amat, que és d’antuvi un coneixedor com pocs de les aportacions i col·laboracions cabdals entre artistes i poetes i editors de llibres d’art, són l’obra d’un investigador de l’impacte poètic visual. També, des de principis del segle XXI, amb l’estreta aportació d’Estela Robles, la seva companya, els

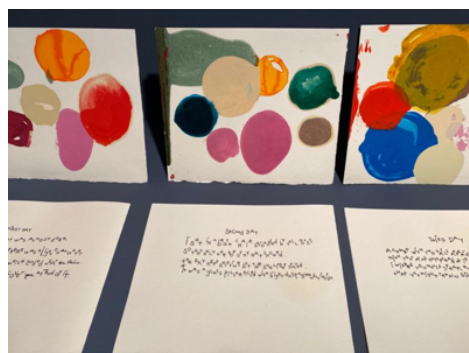
llibres de Frederic Amat han vist potenciar els aspectes innovadors i tradicionals, artesanals i industrials, que el disseny gràfic aporta a través d'ambdós creadors al món del llibre i del llibre d'art.

Doble pàgina interior i coberta del llibre de Juan Goytisolo, *Las virtudes del pájaro solitario*, il·lustrada per Frederic Amat, 2007.

Hi ha una escriptura indesxifrable a l'univers que la ciència tradueix a signes, fórmules, imatges i sistemes. De la mateixa manera els humans hem establert un codi lingüístic tècnic, pràctic i de gran eficàcia comunicativa que traspasa l'oralitat semàntica de l'aire, poblada d'infinitud de matisos sil·làbics: una escriptura que quan perd la seva funció d'immediatesa funcional reneix gràcies a l'art com a escriptura del sensible per a l'ull i la ment. Això fa l'Amat: fa renéixer l'escriptura.

La combinació i el ritme, l'acoloriment, la distribució espacial, el perllongament del gest, l'acció, la circumstància temporal i la localització són passos en la construcció dinàmica del llenguatge verbal i corporal, tant com ho són en la fixetat de l'escriptura en el visual. Frederic Amat experimenta enllà i ençà, en un trencament de codis i límits per guanyar una expressió inèdita, subjectiva i universal. Retornar cap a l'origen fundador del llenguatge així com a la seva projecció infinita.

Pàgines de llibre *Seven Days*, un homenatge de Frederic Amat i Bob Wilson al poeta Mark Strand,

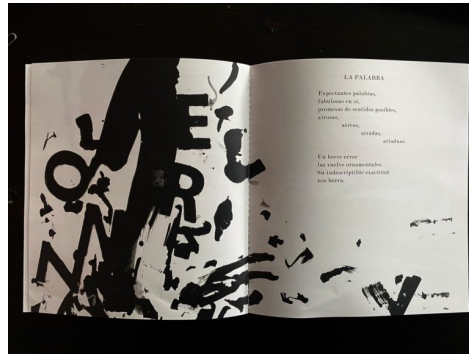
2013.

El poeta Mark Strand i Frederic Amat, el 2012, que juntament amb Bob Wilson es troben al llibre "Seven Days".

Carregat de totes les escriptures (de civilitzacions i llengües, de memòria i de ruptures), l'art esdevé poesia de per si. Aquesta és l'aportació superior que Frederic Amat fa, com s'evidencia en aquesta exposició: traspasar la lectura de l'escriptura dels altres a acció refundadora de l'escriptura del visual.

La poesia, entesa a mig camí entre la textualitat formal i la textualitat experimental, així com una vocació de vida, és al centre de l'art de l'Amat. Un art que s'abeura de l'impuls evocatiu del poema quan aquest s'ha després del seu contingut per ser escrit de nou en experiència i vida altra. L'art dels llibres de l'Amat, doncs, no il·lustra, no afigura, com tampoc no deconstrueix, sinó que funda allò que és propi de la poesia: la recerca de l'essencial prelingüístic. Així cadascú, tot sol -l'Amat-, és una civilització i una cultura. Això han procurat, també, aquells artistes altres als quals Amat s'anella: J. V. Foix i Octavio Paz; Lorca i Joan Brossa i Arrabal; Juan Benet, Cabrera Infante i Joan Goytisolo; John Cage, Bob Wilson; Ferlinguetti i Mark Strand; Brines, Altaió i Argullol: Ida Vitale... i tal i tant.

Pàgina interior de Siete poemas d'Ida Vitale, il·lustrat per Frederic Amat, 2019.

Ida Vitale... i tal i tant. Frederic Amat amb la poeta uruguaiana Ida Vitale, el 2013.

Pel principi, del punt la línia i el mot en el gest, i la frase com a espai d'espais en el pla. Tot és ritme i accent, pausa i aparició sobtada. La història de l'escriptura neix entre la taca i el silenci. El lloc en el que es performa l'acció és el temps de l'escriptura i el lloc on es perpetua el seu dinamisme és en l'espai del llibre, la seva cova i arquitectura.

Bio Articles recents

Vicenç Altaió Morral

Poeta, assagista, crític d'art, editor, articulista d'opinió, agitador cultural i traficant d'idees. És autor d'una obra literària i artística extensa i interdisciplinària que comprèn llibres de poesia, d'investigació cultural i la sèrie "Tràfic

d'idees". En paral·lel ha desenvolupat una tasca molt significativa com a curador i director d'exposicions humanístiques i científiques i com a creador i director de les revistes d'art i lletres Tarotdequinze, Èczema, Àrtics i Cave Canis. Ha dirigit el centre KRTU (Cultura Recerca Tecnologia Universals) i Arts Santa Mònica. Va ser el protagonista del film "Història de la meva mort", d'Albert Serra. Actualment és el president de la Fundació Joan Brossa.